

4. Жердева І.С., Рашидова С.С. Методика формування іміджу викладача вищої школи. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2016. № 4 (73). С.48-61.

5. Найбільше мають лісівники, значно менше – вчителі та медики: в кого та які зарплати на Рівненщині. URL: <https://rivne.media/news/naybilshе-mayut-lisivniki-znachno-menshe---vchiteli-ta-mediki-v-koho-ta-yaki-zarplati-na-rivnenshchini>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-173-2-33>

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ОСВІТЬНОГО ПРОСТОРУ: ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ АСПЕКТ

Славінська О. М.

аспірантка

*КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна*

Для XXI століття характерною є доволі-таки стрімка та глибинна модернізація всіх сторін суспільного життя. Зауважимо, що надзвичайно швидко змінюються тенденції щодо утворення єдиного світового, принаймні європейського, економічного та освітнього простору – з певного аспекту. А от з іншого аспекту, на рівні держави зростають ті чинники, основу яких складають такі культурно-національні особливості, як духовність, ментальність, історична спадщина та освіченість народу. Нині, розвинені суспільства мають на меті реалізувати та організувати навчально-виховний процес таким чином, аби лівова частка їхньої спільноти протягом певного часу отримала статус всебічно розвинених особистостей, які б зуміли досягти високого рівня розвитку.

Саме тому трансформаційні процеси та неперервна інформаційна змінність зумовлюють включення людини в складну систему суспільних взаємовідносин, потребують від неї здатності та вміння реалізації нестандартних і швидких рішень. Виходячи із цього, у підходах до навчально-виховної діяльності, вагома увага має приділятися питанням подолання консерватизму, а також існуючих стереотипів педагогічної праці та процесу мислення як в учасників навчання і виховання, так і у освітян.

Шляхи підвищення професійної підготовки вчителя сучасної школи, який вмiло поєднує теоретичну та практичну частини, має високий рiвень своєї обiзнаностi – часто розглядається у науковiй лiтературi. Адже складовою його професiоналiзму i компетентностi являється саме вмiння застосовувати новiтнi освiтнi ресурси на практицi. Iснує нова окрема галузь педагогiки, яка дослiджує способи їх досягнення, а саме – педагогiчна iнноватика. Її дiяльнiсть спрямована першочергово на те, щоб забезпечити навчально-виховний процес у вiдповiдностi до вимог сучасного суспiльства [6, 8].

Над розробкою бiльшостi напрямiв дослiджень освiтньої iнноватика працюють вiтчизнянi та зарубiжнi науковцi. Аналізують та вивчають рiзноманiтнi новiтнi моделi змiсту педагогiчної освiти М. Євтух, О. Дубасенюк, І. Зязюн, та iншi. Зокрема, дослiджують сутнiсть вивчення iнновацiй І. Пiдласий, В. Паламарчук, М. Ярмаченко тощо. Розробкою та впровадженням системи управлiння iнновацiйними освiтнiми процесами займаються Л. Ващенко, Л. Даниленко, О. Мармаза [2, 3].

Iнновацiйне суспiльство виражає потребу в особистостi, яка здатна втiлити в життя компетентнiсний пiдхiд та розвивати в учнiв якостi, якi дозволять їм системно мислити, створювати й реалізувати новi iдеї, самостiйно набувати нових професiйно важливих компетентностей, приймати рiшення, бути вiдповiдальними за результати своєї дiяльностi та адаптуватися до швидкозмiнних соцiально-економiчних умов. Цей процес починається з початкової школи, для якої ХХІ столiття стало визначальним, через впровадження нових iдей, закладених у концепцiї Нової української школи, яка має на метi створення всеосяжної особистостi нового поколiння, впровадження в освiтнiй процес педагогiчних iнновацiй. Все це вимагає вiд учителя вiдкритостi до змiн, постiйного саморозвитку i самовдосконалення, i виводить на новий рiвень [10].

Теоретико-методологiчні засади вивчення феномену iнновацiйної компетентностi педагога визначенi в працях І. Гавриш, І. Дичкiвської, В. Докучаєвої, О. Ігнатович, Н. Клокар, Є. Макагон, Л. Петриненко, О. Подимової, В. Позднякова, В. Сластьонiна, О. Шафран, Г. Хмельницького, А. Хуторського.

І. Дичкiвська пропонує розрiзняти поняття «новацiя» («новий засiб») як певний засiб (новi iдеї, методи, методики, технологiї, програми тощо) та «iнновацiї», яке ширше за змiстом, оскiльки означає процес, предметом якого є новацiї [4].

Так, В. Уруський видiляє готовнiсть педагога до iнновацiйної практикi, яка виражається через умiння та навички виокремити бiльш

дієві способи та прийоми впровадження нововведень, вміле володіння використаними методиками і технологіями [11].

Поняття «інновація» має багато трактувань і по-різному розкривається у філософії, психології, педагогіці, економіці та інших соціальних науках. Вперше це поняття ввів видатний австрійський та американський економіст, політолог, соціолог Й. А. Шумпетер в монографії «The Theory of Economic Development» (1934 р.), науково обґрунтувавши зміст даного поняття, як «зміни», а головною функцією інноваційної діяльності він назвав «функцію управління змінами», це дуже загальний і широкий погляд на інновації, згідно з ним під інноваціями можна розуміти «внесення в різноманітні види людської діяльності нових елементів (способів), що підвищують результативність цієї діяльності» [5].

У філософії «інновацією» називають складний процес, результатом якого є певні новаторства, що мають не просто соціальну значимість, а задовольняють певну суспільну потребу. Інновації, з одного боку, є способом вирішення соціальних проблем, але, з протилежного боку, – джерелом нестабільності, складно передбачуваних наслідків і ризиків, що призводить до зростання швидкості змін, стресів і залежностей, інформаційної втоми, адаптаційних зривів [1].

О. Чумак, досліджуючи філософський аспект інновації, тлумачить це поняття як можливість зуміти подолати бар'єр складного проблемного філософського мислення, вміти бачити та виявляти проблеми, шляхи, засоби їх вирішення, цілеспрямоване впровадження в існуючу практику того чи іншого нововведення, завдяки якому відбуваються позитивні зрушення і досягається необхідний ефект [12].

У педагогіці інновація набуває іншого, своєрідного трактування, відповідно до досліджуваної проблеми – освіти людини. Умови, в яких відбувається освітній процес, важливі, але не вони є метою інновацій, про це важливо пам'ятати, щоб чітко розуміти, що планується і відбувається в освіті. Під «педагогічними інноваціями» розуміються нововведення в педагогічній системі, спрямовані на поліпшення перебігу і результатів навчально-виховного процесу [9].

Що стосується поняття «інноваційна діяльність», то його необхідно розглядати в просторі певної практики. З погляду конкретного суб'єкта цієї практики інноваційною можна вважати будь-яку діяльність, що приводить до істотних змін її результату, порівняно з існуючою традицією. У педагогічній науці інноваційна діяльність розуміється як цілеспрямована педагогічна діяльність, заснована на осмисленні (рефлексії) свого власного практичного педагогічного досвіду за допомогою порівняння і вивчення, зміни і розвитку освітнього процесу

з метою досягнення більш високих результатів, отримання нового знання, якісно іншої педагогічної практики [7].

Зважаючи на вищезазначене, зауважимо, що можна виокремити певні компоненти пов'язані із готовністю педагога до інноваційної діяльності: нині це є актуальна проблема сучасності, науки та практики в цілому, вирішення якої покладено на систему освіти зокрема. Так як інновації в широкому філософському трактуванні є необхідною складовою сучасної системи освіти. Зазначимо, що в більш прикладному, педагогічному значенні, інновації на кожному етапі освіти мають свою специфіку, яка відображається в особливостях реалізації і змісту нововведення.

Інноваційний розвиток – це передусім вдосконалення чи оновлення освітньої практики, яке реалізовується через створення, поширення та засвоєння нових ефективних засобів та прийомів досягнення поставлених цілей освіти. А тому прагнення до інноваційної діяльності є інтегральною якістю особистості, характерною якій є наявність сформованості мотиваційно-орієнтаційного, змістовно-операційного і оцінно-рефлексивного компонентів у їх єдності, що виражаються в прагненні до інноваційного процесу на професійному рівні.

Література:

1. Воробьева (Пригода) Н. С. Философская интерпретация сущности инноваций Изв. Саратов. ун-та. Нов. сер. Сер. Философия. Психология. Педагогика. 2018. Т. 18, вып. 1. – С. 11-15.
2. Гальченко В. Комп'ютерні технології в освіті: реалії та перспективи. Інформатика та інформ. технології. 2012. № 3. – С. 17-20.
3. Грицай Н. Б. Теорія і практика методичної підготовки майбутніх учителів: монографія. Рівне: О. Зень, 2016. – С. 440.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник 3-тє видання, виправлене («Академвидав») / І. М. Дичківська. – Київ, 2015. – С. 304.
5. Ефименко Т. И. Научное творчество И. А. Шумпетера как инновационная деятельность и современность / Т. И. Ефименко, П. М. Леоненко // *Фінанси України*. – 2013. – № 12. – С. 7-20.
6. Коренева І. М. Компетентності вчителя: погляд крізь освіту для сталого розвитку. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2018. № 62. – С. 108-113.
7. Макогон К. Діагностика готовності педагогів до пошукової діяльності (пед.інновації) / *Рідна школа*. – 2002. – №1. – С. 27-29.

8. Макогоненко М. Використання інформаційних технологій навчання в практиці роботи вчителя. Збірник наукових праць. Частина 4. 2012. – С. 230-236.

9. Полонский В. М. Инновации в образовании (методологический анализ) // Инновации в образовании. 2007. №3. – С. 68.

10. Сорочан Т. М. Професійний розвиток педагога Нової української школи в умовах формальної і неформальної освіти: збірник спецкурсів / Авторський колектив. Київ: Агроосвіта, 2018.

11. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. – Тернопіль: ТОКІППО. 2005. – С. 96.

12. Чумак О. В. Інноваційна діяльність як чинник розвитку суспільства в умовах глобалізації: дис. на здобуття наукового ступеня канд. філософ. наук: 09.00.03. Запоріжжя, 2015. – С. 196.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-173-2-34>

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАСОБІВ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Харченко Ю. П.

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб
Одеський національний медичний університет*

Юрченко І. В.

*кандидат медичних наук,
доцент кафедри дитячих інфекційних хвороб
Одеський національний медичний університет*

Зарецька А. В.

*асистент кафедри дитячих інфекційних хвороб, доктор філософії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

В умовах постійних спалахів інфекційних хвороб, завдяки розвиненій транспортній галузі, з кожним роком все більше підвищується попит на лікарів компетентних з діагностики та лікування інфекційних хвороб.